

Kiểm thử phần mềm

Chương 2 - Kiểm thử trong vòng đời phần mềm

KHOA CÔNG NGHỆ THÔNG TIN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC TỰ NHIÊN

1

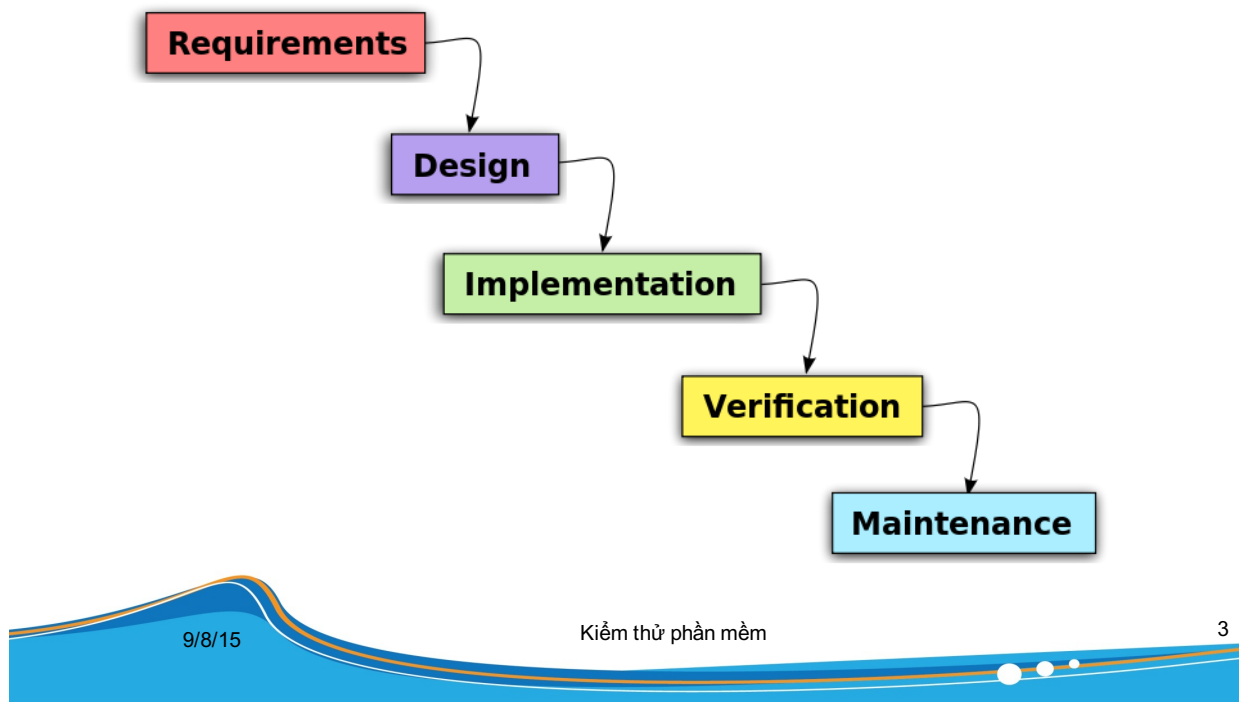
Kiểm thử phần mềm

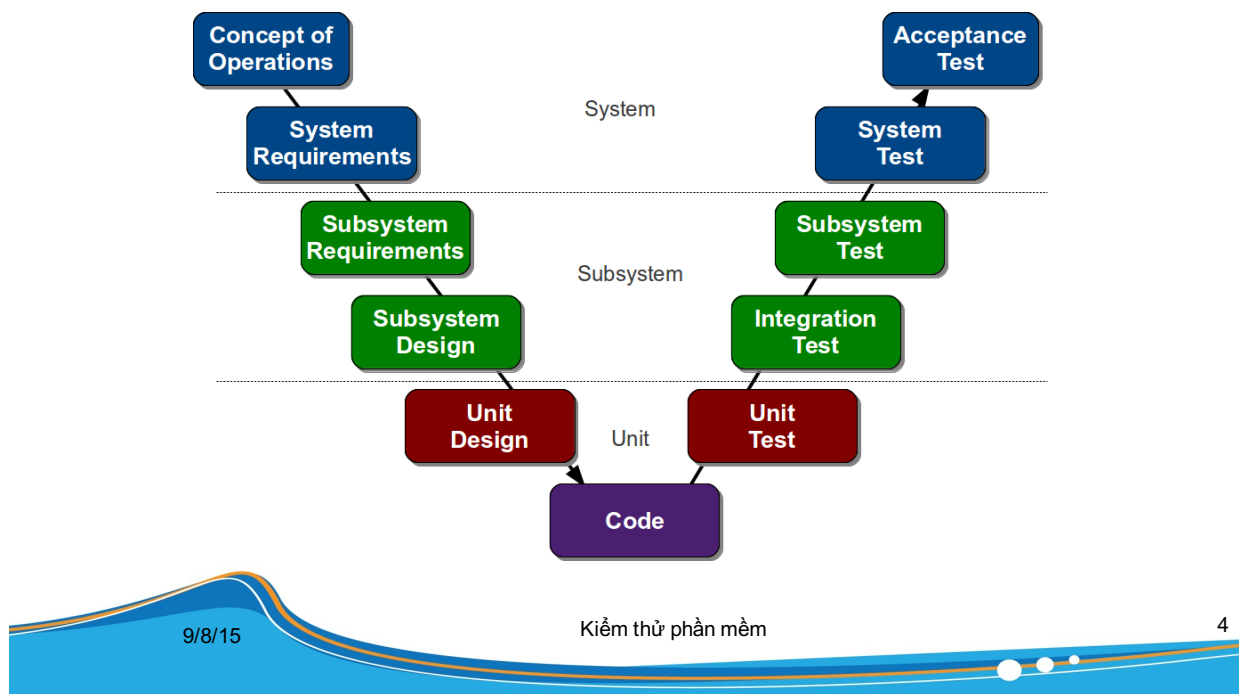
Nội dung

- ☐ **Kiểm thử trong vòng đời phần mềm**
- ☐ Các cấp độ kiểm thử
- ☐ Các loại kiểm thử

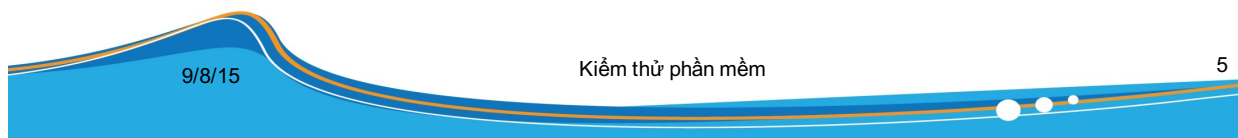
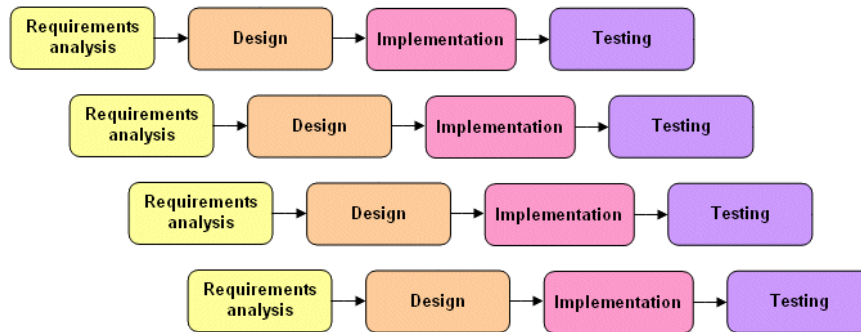
Mô hình thác nước

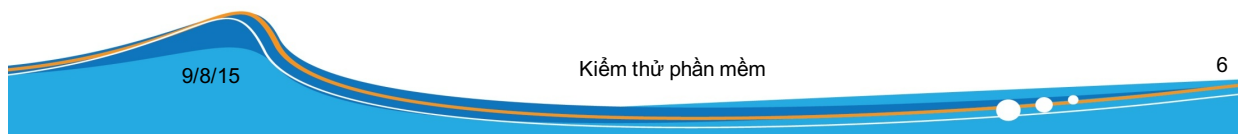
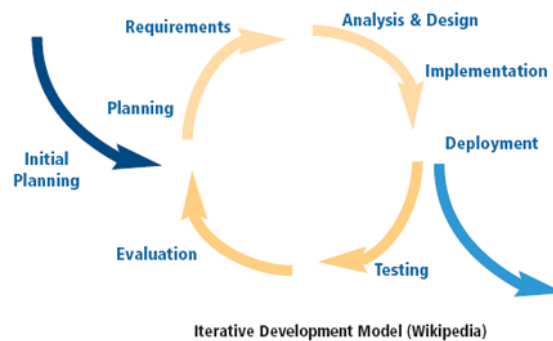
Mô hình chữ V

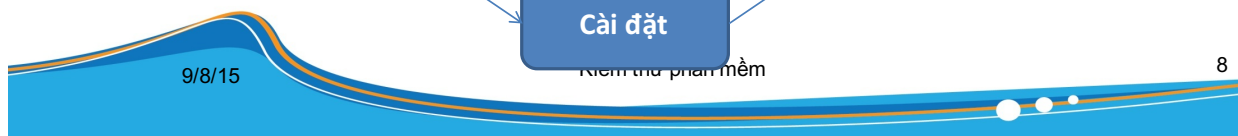
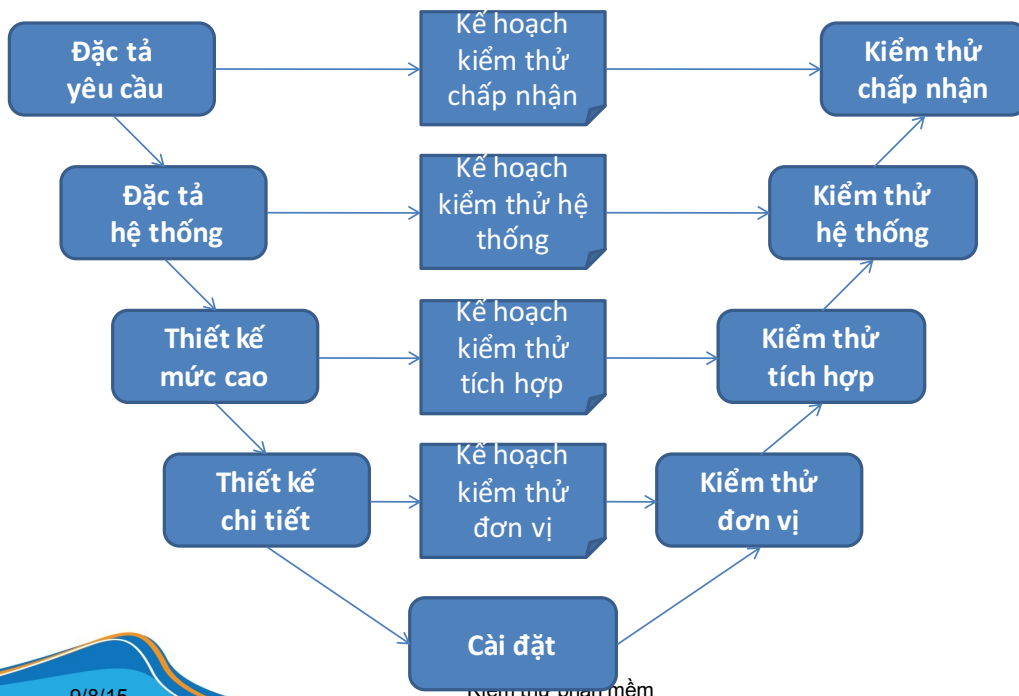
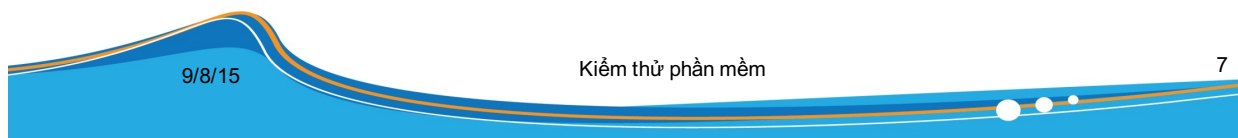
Mô hình gia tăng

Mô hình lặp

- Đặc tính chung của kiểm thử tốt
 - ▣ Kiểm thử cho mỗi giai đoạn/phần phát triển
 - ▣ Các mức kiểm tra phối hợp liên tục, không trùng lặp
 - ▣ Phân tích, thiết kế bắt đầu sớm, ngăn ngừa lỗi

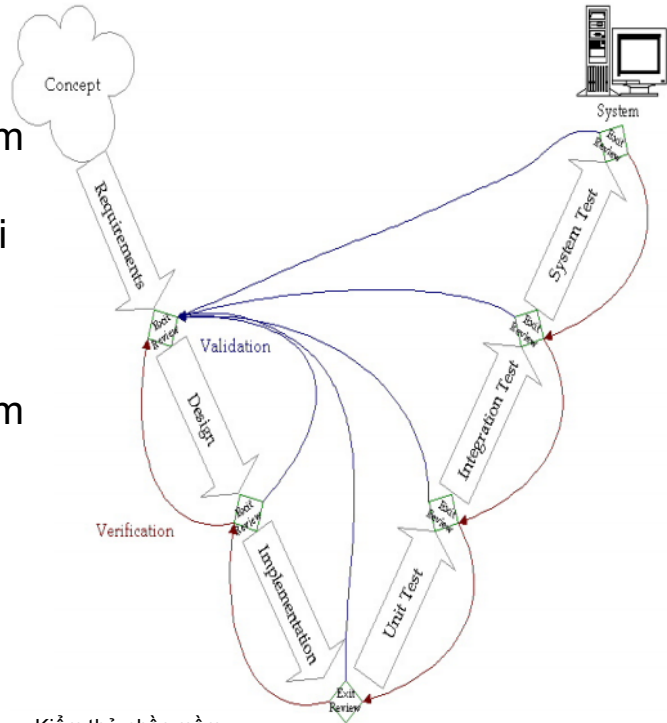
Kiểm thử trong vòng đời phần mềm

□ Verification

- ▣ Đảm bảo phần mềm được hiện thực đúng theo từng giai đoạn

□ Validation

- ▣ Đảm bảo phần mềm được xây dựng đúng theo yêu cầu khách hàng

9/8/15

Kiểm thử phần mềm

9

Nội dung

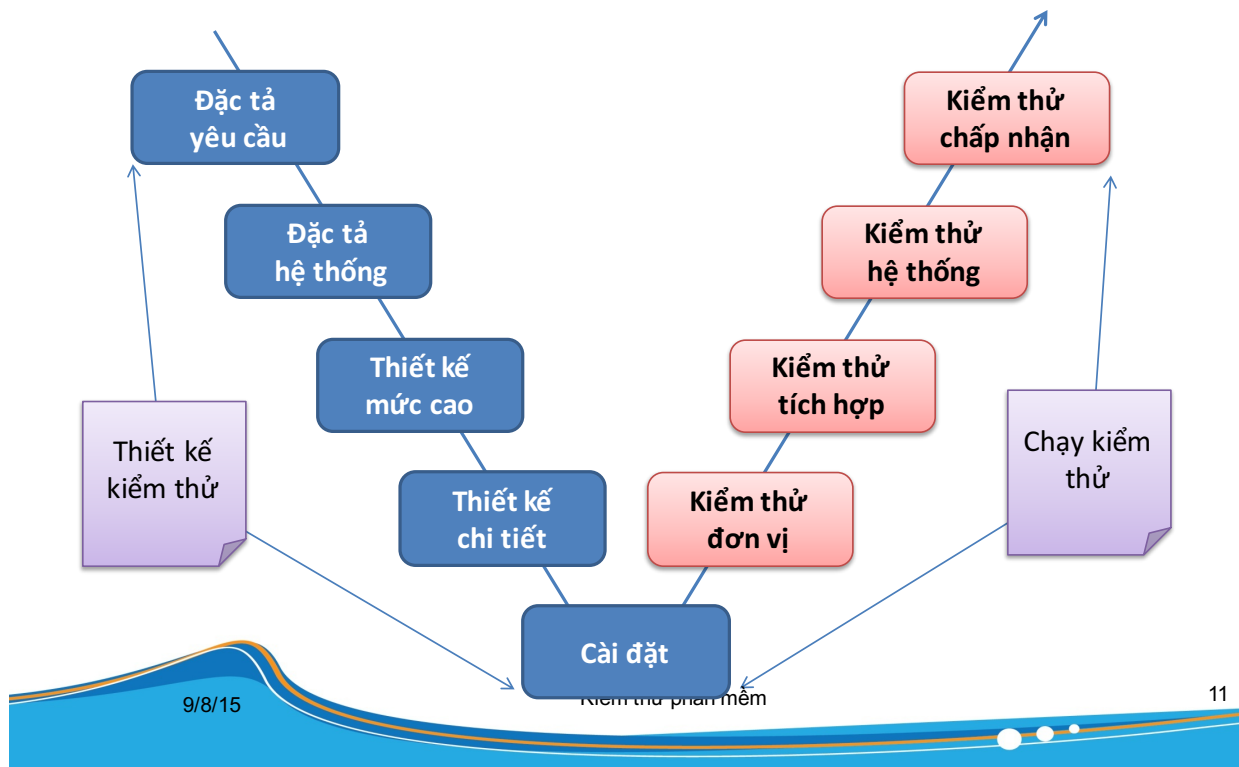
- Kiểm thử trong vòng đời phần mềm
- **Các cấp độ kiểm thử**
- Các loại kiểm thử

9/8/15

Kiểm thử phần mềm

10

Mô hình chữ V

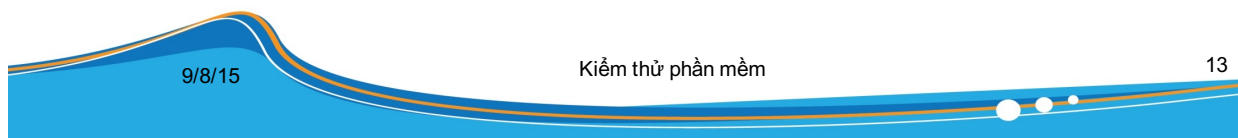

Kiểm thử đơn vị – Unit testing

- ☐ Tên khác
 - ☐ Component testing
 - ☐ Module testing
 - ☐ Program testing
- ☐ Mỗi đơn vị được kiểm thử độc lập, trước khi tích hợp
- ☐ Mức thấp nhất và cụ thể, chi tiết nhất

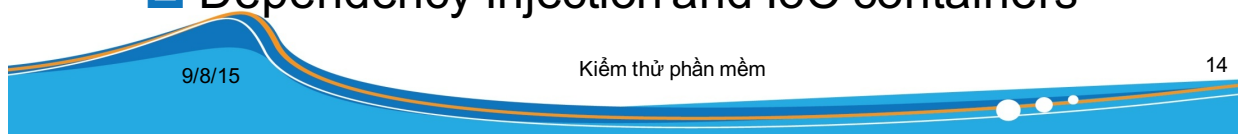
Kiểm thử đơn vị – Unit testing

- ☐ Mục tiêu:
 - ☐ Đảm bảo mã nguồn từng đơn vị đúng theo đặc tả
 - ☐ Bao gồm chức năng và phi chức năng
- ☐ Dựa trên:
 - ☐ Yêu cầu
 - ☐ Thiết kế đơn vị
 - ☐ Mã nguồn

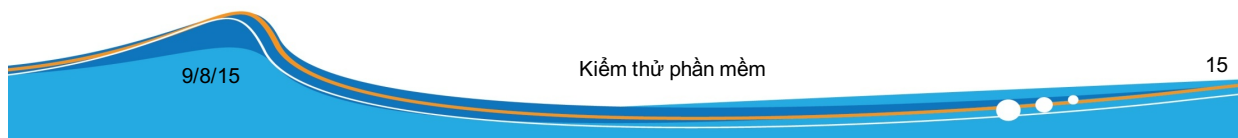
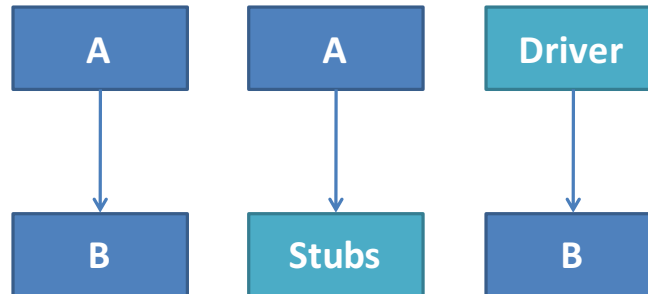
Kiểm thử đơn vị – Unit testing

- ☐ Ai thực hiện?
 - ☐ Lập trình viên
- ☐ Báo cáo
 - ☐ Lỗi được sửa ngay, không cần báo cáo
- ☐ Công cụ
 - ☐ Viết trực tiếp mã nguồn
 - ☐ Unit test framework
 - ☐ Mocking framework
 - ☐ Dependency Injection and IoC containers

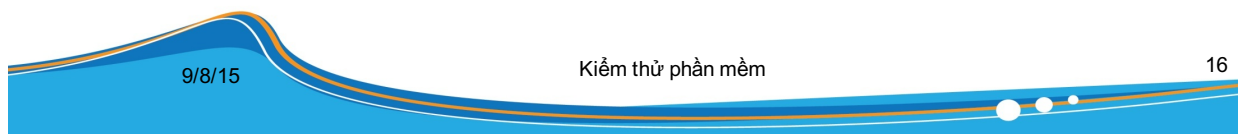
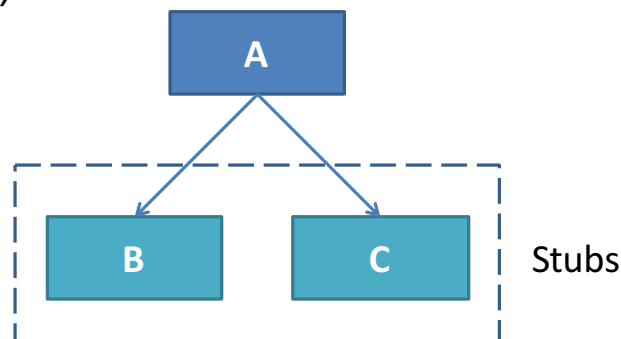
Kiểm thử đơn vị – Unit testing

- ☐ Stubs và Driver là các đơn vị giả lập
- ☐ Giá trị trả về
 - ☒ Cố định
 - ☒ Nhập vào

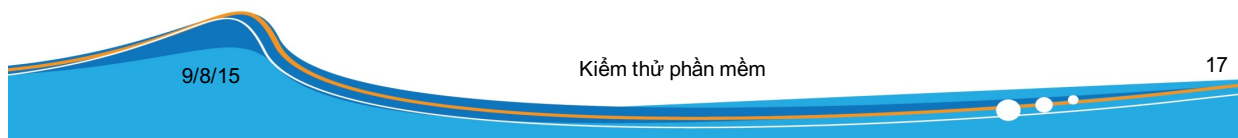
Kiểm thử đơn vị – Unit testing

- ☐ Đơn vị A có gọi đến đơn vị B và C
- ☐ Kiểm thử độc lập đơn vị A
 - ☒ Thay đơn vị B và C bằng các đơn vị giả lập (Stubs)

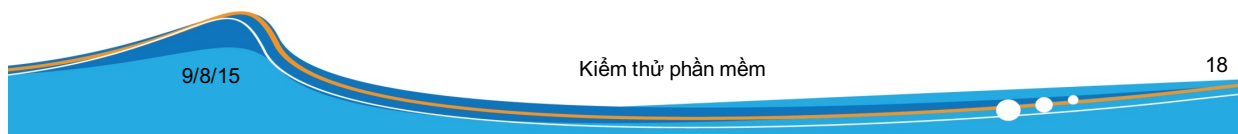
Kiểm thử đơn vị – Unit testing

- ☐ Test driven development
 - ☐ Test-first approach
 - ☐ Hướng tiếp cận phát triển phần mềm dựa trên Unit Test
 - ☐ Chuẩn bị và tự động hóa test case trước khi coding
 - ☐ Lập trình từng phần một → tất cả test case đều đạt

Kiểm thử tích hợp – Integration testing

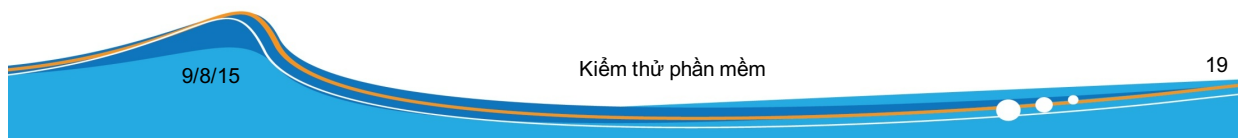
- ☐ Kiểm tra hơn 2 đơn vị/hệ thống
- ☐ Mục tiêu:
 - ☐ Kiểm thử giao diện/sự tương tác giữa các đơn vị/hệ thống
 - ☐ Kiểm thử các tập không hoạt động độc lập
 - ☐ Kiểm thử chức năng và phi chức năng
- ☐ Dựa trên:
 - ☐ Thiết kế phần mềm
 - ☐ Kiến trúc phần mềm
 - ☐ Workflows/Use-cases

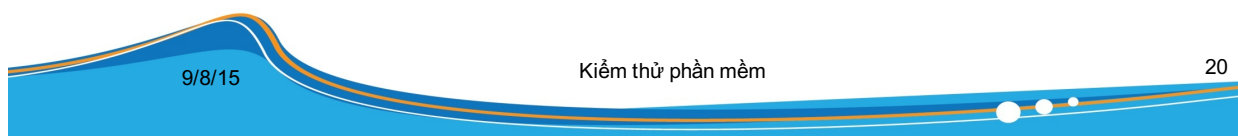
Kiểm thử tích hợp – Integration testing

- ☐ Hai cấp độ
 - ☐ Kiểm thử tích hợp đơn vị
 - ☐ Kiểm thử tích hợp hệ thống
- ☐ Ai thực hiện?
 - ☐ Người phát triển
 - ☐ Người thiết kế
 - ☐ Người kiểm thử độc lập

Kiểm thử tích hợp – Integration testing

- ☐ Chiến lược
 - ☐ Big-bang
 - ☐ Incremental (gia tăng)

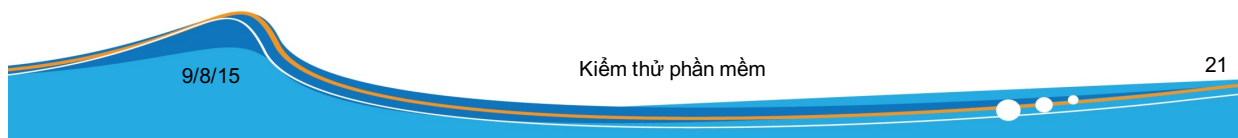
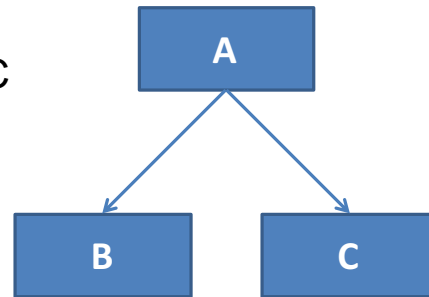
Kiểm thử tích hợp – Integration testing

□ Big-bang integration

□ Kiểm thử tích hợp mọi đơn vị một lần

□ Ví dụ:

- Kiểm thử đơn vị A, B, C
- Kiểm thử tích hợp A+B+C

Kiểm thử tích hợp – Integration testing

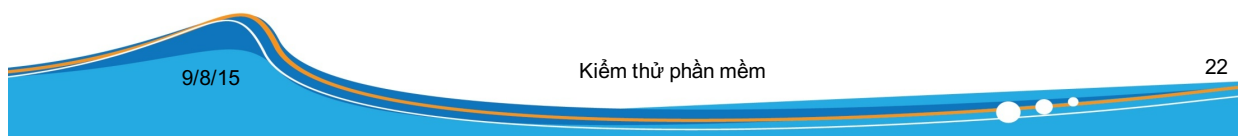
□ Big-bang integration

□ Ưu điểm

- Mọi đơn vị đã hoàn thành trước kiểm thử
- Không cần giả lập các đơn vị tích hợp phức tạp

□ Nhược điểm

- Tốn thời gian
- Khó định vị lỗi

□ Incremental integration

- ▣ Bắt đầu với 1 đơn vị, thêm dần 1 đơn vị và kiểm thử nó theo một đường dẫn cơ sở (baseline)
- ▣ Ưu điểm
 - ▣ Dễ định vị lỗi và sửa chữa
 - ▣ Có thể bắt đầu sớm
- ▣ Nhược điểm
 - ▣ Khó khăn trong giả lập các đơn vị phức tạp
- ▣ Phân loại
 - ▣ Top-down
 - ▣ Bottom-up
 - ▣ Functional

□ Top-down Integration

- ▣ Kiểm thử đơn vị ở mức cao trước, rồi tích hợp dần các đơn vị mức thấp hơn
- ▣ 2 cách
 - ▣ Tích hợp theo chiều sâu (breath-first)
 - ▣ Tích hợp theo chiều ngang (depth-first)

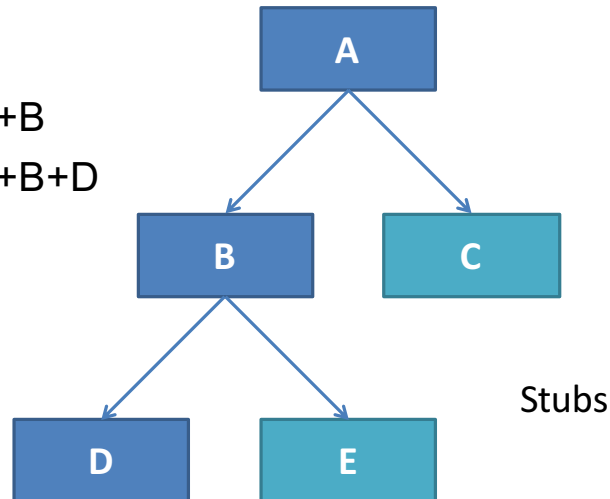

Kiểm thử tích hợp – Integration testing

□ Tích hợp theo chiều sâu (depth-first)

□ Ví dụ:

- Baseline0: A
- Baseline0: A+B
- Baseline0: A+B+D
- ...

9/8/15

Kiểm thử phần mềm

25

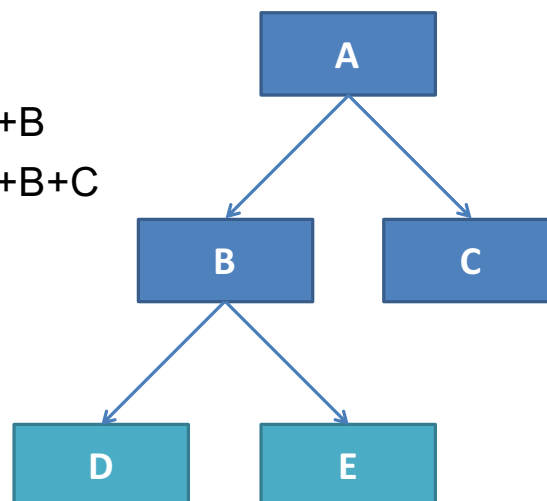

Kiểm thử tích hợp – Integration testing

□ Tích hợp theo chiều ngang (breath-first)

□ Ví dụ:

- Baseline0: A
- Baseline1: A+B
- Baseline2: A+B+C
- ...

9/8/15

Kiểm thử phần mềm

26

Kiểm thử tích hợp – Integration testing

□ Top-down Integration

□ Ưu điểm

- Phát hiện sớm các lỗi thiết kế
- Có phiên bản hoạt động sớm

□ Khuyết điểm

- Khó mô phỏng các đơn vị cấp thấp có chức năng phức tạp
- Không kiểm thử đầy đủ các chức năng chi tiết

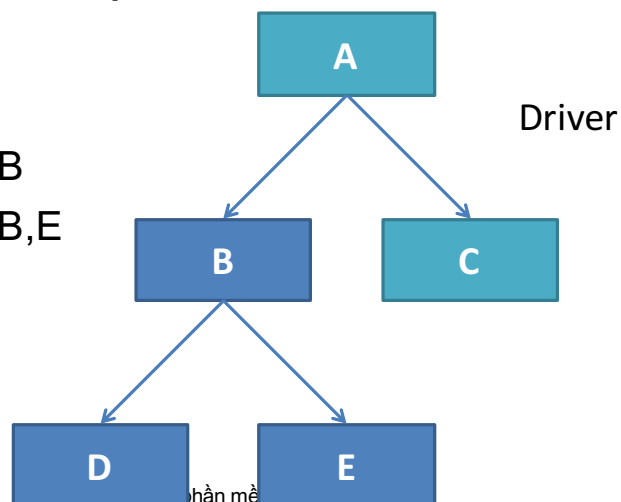
Kiểm thử tích hợp – Integration testing

□ Bottom-up Integration

- Kiểm thử đơn vị ở mức thấp trước, rồi tích hợp dần các đơn vị mức cao hơn

□ Ví dụ:

- Baseline0: D
- Baseline1: D,B
- Baseline2: D,B,E
- ...

Kiểm thử tích hợp – Integration testing

□ Bottom-up Integration

- Các đơn vị ở mức thấp nhất được tích hợp thành các nhóm thể hiện một chức năng của phần mềm
- Một driver được tạo ra để thao tác các test case
- Nhóm đơn vị được kiểm nghiệm
- Driver được bỏ đi và các nhóm đơn vị được tích hợp dần lên phía trên trong sơ đồ phân cấp chương trình

Kiểm thử tích hợp – Integration testing

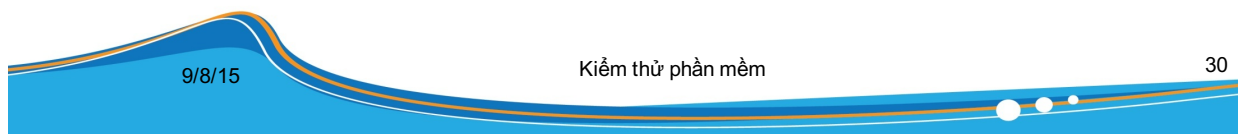
□ Bottom-up Integration

□ Ưu điểm

- Trách tạo đơn vị giả lập có chức năng phức tạp
- Thuận tiện phát triển các đơn vị cấp thấp dùng lại được

□ Nhược điểm

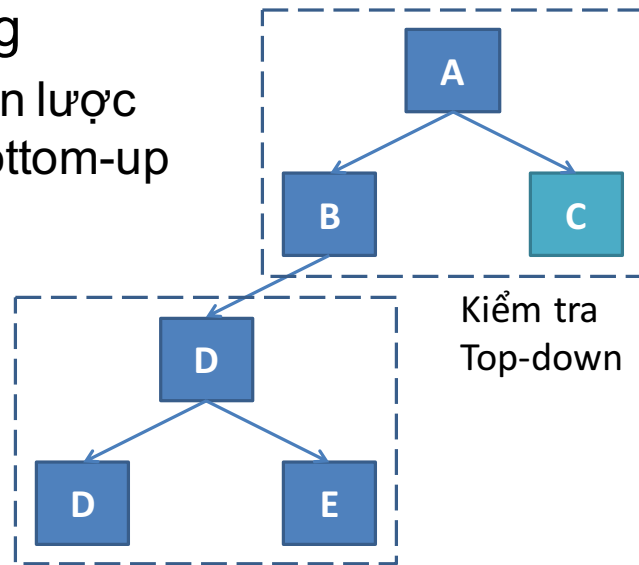
- Phát hiện chậm lỗi thiết kế
- Chậm có phiên bản thực hiện được

Kiểm thử tích hợp – Integration testing

- Sandwich testing
 - ▣ Phối hợp 2 chiến lược Top-down và Bottom-up

Các đơn vị được tích
hợp theo chức năng
Kiểm thử phần mềm

9/8/15

31

Kiểm thử tích hợp – Integration testing

- Functional incremental
 - ▣ Tích hợp và kiểm thử các đơn vị theo thứ tự thực hiện của một chức năng

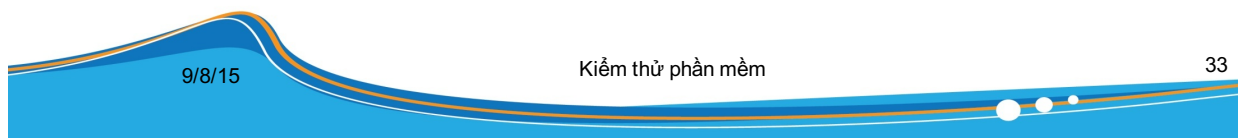
9/8/15

Kiểm thử phần mềm

32

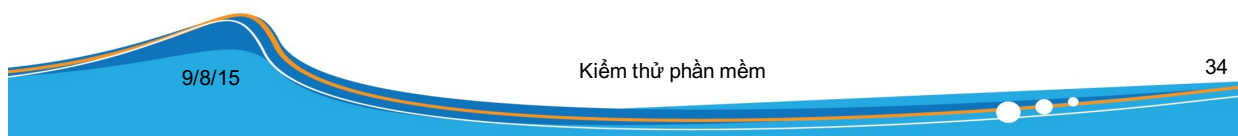
Kiểm thử hệ thống – System testing

- ☐ Là bước cuối cùng của kiểm thử tích hợp
- ☐ Kiểm thử hệ thống như một tổng thể
- ☐ Mục tiêu:
 - ☐ Phát hiện sai sót trong toàn bộ hệ thống chạy trên môi trường
 - ☐ Kiểm thử chức năng và phi chức năng
- ☐ Dựa trên:
 - ☐ Đặc tả yêu cầu phần mềm
 - ☐ Use case
 - ☐ Tài liệu hướng dẫn sử dụng

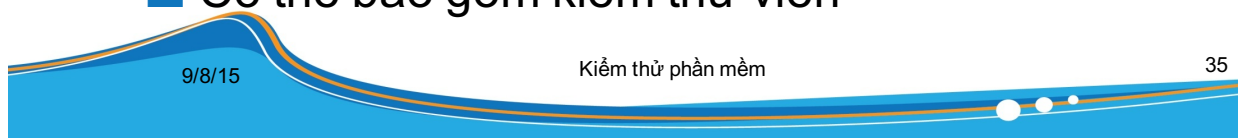

Kiểm thử hệ thống – System testing

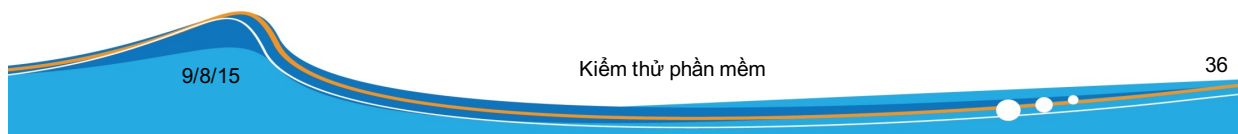
- ☐ Ai thực hiện?
 - ☐ Thường và nên nhóm kiểm thử độc lập
- ☐ Phân loại
 - ☐ Kiểm thử chức năng – Functional testing
 - ☐ Kiểm thử phi chức năng – Non-functional testing

- ☐ Bước cuối cùng của validation
- ☐ Mục tiêu:
 - ☐ Xác nhận từ phía người dùng hệ thống đáp ứng đúng mong đợi của người dùng
- ☐ Dựa trên
 - ☐ Đặc tả yêu cầu
- ☐ Ai thực hiện?
 - ☐ Khách hàng/Người sử dụng
 - ☐ Có thể bao gồm kiểm thử viên

- ☐ Alpha testing và Beta testing
 - ☐ Giống
 - ☐ Khi phần mềm đã ổn định
 - ☐ Nhận phản hồi về lỗi, mong đợi, đề xuất
 - ☐ Khác
 - ☐ Alpha testing thực hiện tại môi trường phát triển
 - ☐ Beta testing thực hiện tại môi trường thực tế

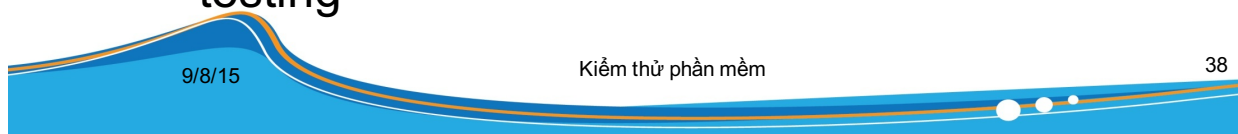
Nội dung

- ☐ Kiểm thử trong vòng đời phần mềm
- ☐ Các cấp độ kiểm thử
- ☐ **Các loại kiểm thử**

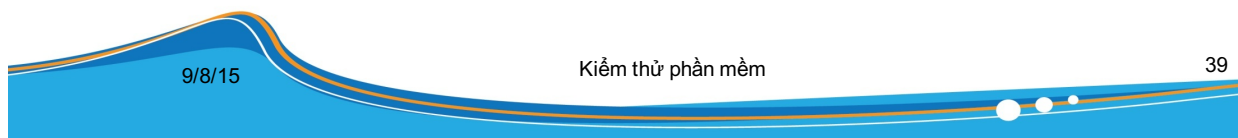
Các loại kiểm thử

- ☐ Kiểm thử chức năng
 - ☒ Functional testing/Black-box testing
- ☐ Kiểm thử phi chức năng
 - ☒ Non-functional testing
- ☐ Kiểm thử cấu trúc
 - ☒ Structural testing/White-box testing
- ☐ Kiểm thử liên quan thay đổi
 - ☒ Confirmation testing/Re-testing & Regression testing

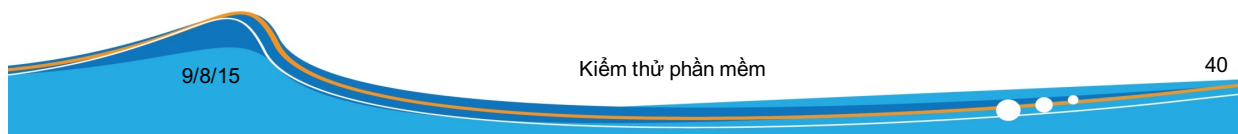
Kiểm thử chức năng

- ☐ Functional testing/Black-box testing
- ☐ Dựa trên đặc tả chức năng
- ☐ Phát hiện sai sót về chức năng
- ☐ Không quan tâm đến cách cài đặt

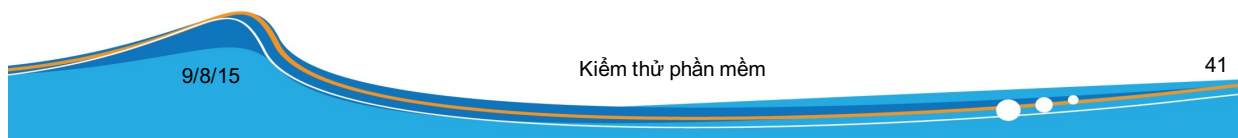
Kiểm thử chức năng

- ☐ Các kỹ thuật
 - ☐ Phân hoạch tương đương (Equivalence partitioning)
 - ☐ Phân tích giá trị biên (Boundary value analysis)
 - ☐ Sơ đồ chuyển trạng thái (State transition diagrams)
 - ☐ Bảng quyết định (Decision tables)
 - ☐ Đồ thị nhân quả (Cause-Effect Graph)
 - ☐ Kiểm thử dựa trên use case (Use case testing)

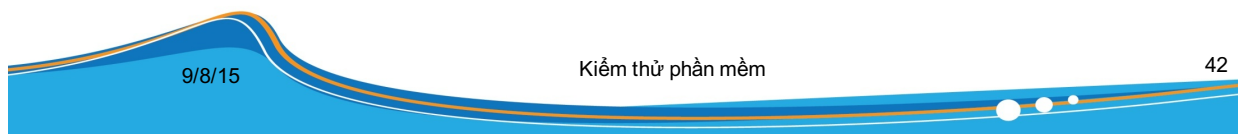
Kiểm thử phi chức năng

- ☐ Kiểm thử hiệu năng – Performance testing
- ☐ Kiểm thử tính tiện dụng – Usability testing
- ☐ Kiểm thử bảo mật – Security testing
- ☐ Kiểm thử cấu hình/cài đặt – Configuration/Installation testing
- ☐ Kiểm thử sao lưu/khôi phục – Back-up/Recovery testing

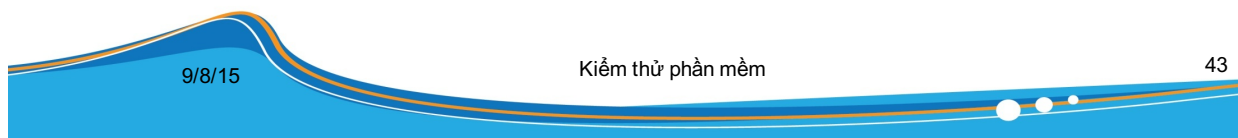
Kiểm thử phi chức năng

- ☐ Kiểm thử hiệu năng – Performance testing
 - ☒ Kiểm thử khối lượng – Volume testing
 - Kiểm tra khả năng xử lý dữ liệu lớn của hệ thống
 - ☒ Kiểm thử tải/quá tải – Load/Stress testing
 - Kiểm tra yêu cầu về thời gian đáp ứng của hệ thống

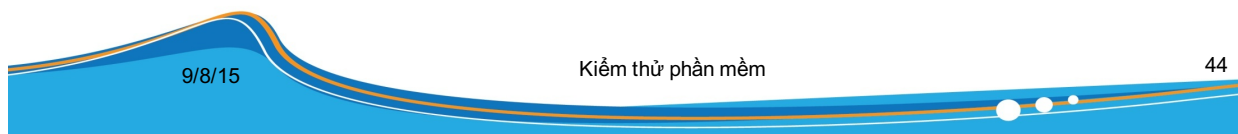
Kiểm thử phi chức năng

- Kiểm thử tính tiện dụng – Usability testing
 - Dễ học, sử dụng đơn giản
 - Hiệu quả khi sử dụng
 - Giao diện đơn giản, đồng nhất
 - Hỗ trợ thông tin phản hồi
 - Ngăn ngừa lỗi
 - Liên kết tắt
 - Thông điệp báo lỗi tốt
 - ...

Kiểm thử phi chức năng

- Kiểm thử bảo mật – Security testing
 - Kiểm tra tính hợp lệ của việc truy xuất trong và ngoài chương trình

Kiểm thử phi chức năng

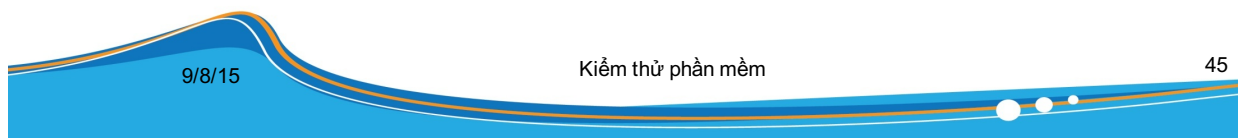
☐ Kiểm thử cấu hình/cài đặt – Configuration/Installation testing

☐ Kiểm tra cấu hình

- Phân cứng, môi trường phần mềm khác nhau
- Cấu hình bản thân phần mềm
- Đụng độ nâng cấp phiên bản

☐ Kiểm tra cài đặt

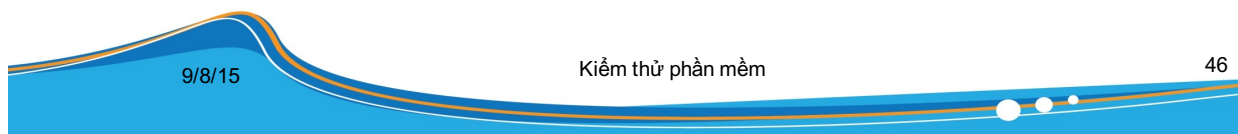
- Gói cài đặt (CD, mạng, ...)
- Uninstall

Kiểm thử phi chức năng

☐ Kiểm thử sao lưu/khôi phục – Back- up/Recovery testing

☐ Kiểm tra khả năng sao lưu và khôi phục hệ thống từ sự cố

Kiểm thử cấu trúc

- ☐ Có nghiên cứu mã nguồn
- ☐ Phân tích thứ tự thực hiện các lệnh

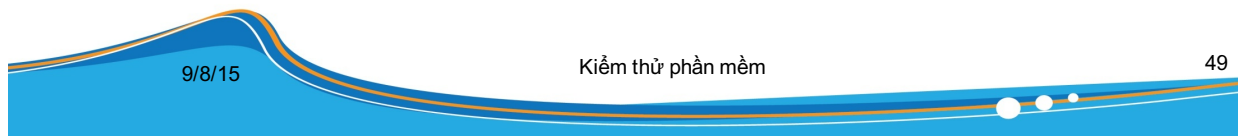
Kiểm thử cấu trúc

- ☐ Phương pháp bao phủ mã lệnh (code coverage)
 - ☐ Bao phủ câu lệnh (Statement coverage)
 - ☐ Bao phủ nhánh (Decision coverage)
 - ☐ Bao phủ điều kiện (Condition coverage)
 - ☐ Bao phủ quyết định đa điều kiện (Multiple condition coverage)
 - ☐ Bao phủ lặp (Loop coverage)

Kiểm thử liên quan thay đổi

- ☐ Kiểm tra sau khi lỗi được sửa chữa
- ☐ Kiểm thử lại – Re-testing/Confirmation testing
 - ☐ Kiểm tra lại chính xác trường hợp kiểm thử đã phát hiện ra lỗi
 - ☐ Xác nhận lỗi đã được sửa chữa
 - ☐ → Không bảo đảm lỗi mới không phát sinh
- ☐ Kiểm thử hồi qui – Regression testing
 - ☐ Kiểm tra lại tất cả các trường hợp kiểm thử đã thỏa trước đó
 - ☐ Tìm ra các lỗi mới phát sinh

Thảo luận

